

Metodgruppens Ballastutskott

Protokoll från möte med Metodgruppens Ballastutskott

Tid: 2011-04-05 kl. 10-15
Plats: Dalarnas hus, Stockholm

Närvarande: Klas Hermelin Trafikverket
Leif Viman VTI
Björn Kullander Trafikverket (ersättare för Torbjörn)
Jan Bida Minbas
Lisbeth Karlsson NCC
Lars Stenlid Skanska
Henrik Broms Konsult
David Åkesson Svevia
Gunnar Dryselius Trafikverket
Bert Lindström Peab
Håkan Arvidsson VTI (ny deltagare)

Frånvarande: Peter Andersson Peab/Sweroc
Torbjörn Jacobson Trafikverket

1. Inledning

Klas inledde med att hälsa alla välkomna. Efter en kort presentation runt bordet av deltagarna gjorde Klas en kort beskrivning av syftet med denna metodgrupp, där han bl.a. betonade att den är branschsammanfattad för att skapa en god förankring i de metodfrågor som behandlas, är en hjälp till remissarbetet i ballastmetoder och ger feedback åt Trafikverket i regelskrivandet.

Klas berättade också att ett nytt utskott inom Metodgruppen håller på att bildas. Utskottet ska behandla "Oförstörande fältmätningar" och ordförande är Per Andersson Trafikverket.

2. "Henriks hörna"

- Förslag till ändring av EN 1097-9 (kulkvarn) 5-års översyn

Henrik gick igenom förändringarna i kulkvarnsmetoden. Bl.a. om kraven på kuldiametrar avser tillverknings- eller arbetstoleranser, hur materialet sammansätts, angivande av resultat med 2 värdesiffror vilket innebär en decimal på kk-värden under 10 och heltal över 10 samt införande av beräkning för strykning av extremvärden.

- Revidering av EN 932-5 'Labutrustning'

Henrik gick igenom även denna metod som det varit mycket diskussioner omkring. Det rör bl.a. tolkningsfrågor av begrepp som kalibrering/kontroll, tillverknings- och arbetstoleranser samt "readability/actualscale intervall, men också utformning av siktkontroll med skjutmått/tolkar/referensmaterial/referenssiktare.

- Ny produktstandard och FPC-standard för ballast.

Alla produktstandarder inom ballast är ute på remiss och en ny standard som beskriver Typprovning och produktionskontroll (Initial Type Testing, ITT och Factory

Metodgruppens Ballastutskott

Production Control, FPC) för alla ballastmaterial (utom lättballast) kommer i ett eget dokument (EN 16236).

- *Bergmaterialkvalitet för Earth-Works. Förslag till ny EN-standard.*

Klas var nyligen på möte i denna grupp (TC396/WG3 Construction procedures) och fick två arbetsuppgifter med sig hem: Dels beskriva förfarandet med liggtid och konsolidering av bankar med finkorniga material och dels klassificering av bergkvalitet för "hard rocks" för Earthworks (Kulkvarn är inte gångbart internationellt utan kraven bör bygga på LA och microDeval).

3. FUD projekt "Prov av erforderligt LA värde"(Håkan)

Klas och Håkan visade resultat från ett TRV/VTI projekt där man jämfört nedkrossningen av trafik (utförd med VTIs HVS utrustning) med egenskaper som LA och M_{DE} .

4. Dagsläget för arbetsgruppen om provtagning

Klas har kompletterat det förslag till provningsmetod som arbetsgruppen jobbat med en längre tid och gjorde en trevare om utskottet kunde ta på sig att granska den under den närmaste veckan för att den ska kunna införas i regelverken under våren. Vi lovade att granska den, så Klas skickar den på remiss till Ballstutskottet under denna vecka och svar skall skickas till Klas under nästa vecka. (Metoden kommer att heta "TRVMB611 Provtagning obundna lager").

5. Kontakterna med Swedac

Björn Kullander redogjorde för de diskussioner som fördes under Asfaltutskottets möte i förra veckan, där man konstaterade att Swedacs besök under hösten 2010 fungerade bättre än tidigare vilket kan tyda på att de diskussioner och möten man haft med Swedac har givit resultat. Det som nu tycks vara ett problem är att Swedac har svårt att hålla tillsynsdatum mm. Asfaltutskottet bedömde att ett möte med Swedac i år bör ske när vårens tillsyner är avklarade så att man har mer underlag att bedöma hur tillsynerna fungerar, så tidigast juni, men troligast augusti är tänkbara mötesmånader. En fråga som också var uppe i detta sammanhang var om man kan använda ett ackrediteringsorgan i ett annat land om man är missnöjd med Swedac. Leif tror inte denna möjlighet finns men skall granska Swedacs regelverk och återkomma med svar till utskotten. Ballastutskottet delar Asfaltutskottets synpunkter och tycker det är viktigt att de personer som representerar Swedac vid dessa möten skall ha mandat att ta beslut så att dessa möten kan leda till den förbättring som mötena avser. Björn nämnde också att man i Asfaltutskottet har en plan att ta fram en metodavstegslista som läggs på metodgruppens hemsida. Syftet med denna lista är att behandla de avsteg som diskuteras i samband med Swedacs tillsyner hos de olika laboratorierna så att det tydligt framgår vilka avsteg som accepterats.

6. Metoddagen 2012

Diskuterades vad som kan vara intressant att ta upp på nästa metoddag 2012. Vi bestämde att se över de projekt som pågår och återkomma till nästa möte där vi tar tag i denna fråga på allvar. Henriks engagemang i CEN arbetet och Jans arbete i Minbas är områden som kan vara lämpliga för metoddagen. Det kom också upp synpunkter på att det är bra om flera föredragshållare kommer från de olika labben så att det inte blir för

Metodgruppens Ballastutskott

mycket ”forskare och projektledare”. Man var överrens om att det ofta är mycket asfaltfrågor så det är viktigt att ballastutskottet bidrar med förslag som har ballastanknytning.

7. Aktuella metodfrågor

- *Behov av metodhandledningar?*

Utskottet ansåg att det finns behov av metodhandledningar för många ballastmetoder. Det beslutades att Leif börjar med att ta fram handledningar för Korndensitet, SE-metoden-provberedning och Krossytegrad med hjälp av Henrik till nästa möte.

- *Ringanalys*

Leif nämnde att det finns en grupp inom MG som skall ta hand om ringanalyser. Gruppen består av Leif (VTI), Kenneth Vikström(NCC), Mats Jonsson (Svevia), Lars Jansson (Peab) och Thomas Karlsson (Skanska). Gruppen har tagit fram ett dokument som beskriver hur planering och utvärdering samt åtgärder vid avvikelser ska hanteras. Leif tar fram förslag på ringanalyser till nästa möte. Siktning, korndensitet, SE och kulkvarn var några av de förslag som diskuterades.

- *Pågående projekt inom ballastområdet?*

Klas redogjorde för ett 20-tal projekt som TRV finansierar för närvarande. Vi konstaterade att ganska många av dem har anknytning till metoder.

- *Nytt regelverk*

Både AMA och TRVKB (gamla VVTBT) kommer i nya utgåvor under april. För Alternativa material kommer nya dokument: TRVK (krav), TRVR (råd) och TRVKB (AMA texter) som behandlar följande material:

- Hyttsten
- Krossad betong
- Asfaltgranulat (som eget lager)

Dessa standarder blir förhoppningsvis klara i sommar enligt Klas!

8. Övrigt

Inga övriga frågor togs upp under denna punkt.

9. Nästa möte

Torsdagen den 6 okt 2011 kl 9:30-15:30 i Stockholm

Leif Viman
Sekreterare

Klas Hermelin
Ordförande

Metodgruppens Ballastutskott

BESLUTSLISTA

1. Metodbeskrivning för provtagning, klar under april 2011, Klas
2. Ringanalysgruppen planerar för kommande ringanalyser, Leif
(Förslag: Material: 0/32 och 11/16 mm. Metoder: Kornkurva, FI, LA, korndens mm)
3. Kubicitetsindex som en TRVMB-metod, kan vara intressant för ytbehandlings?
4. Metodhandledningar (SE, korndensitet, krossytegrad), Leif